

## Waarneemrun

Benne W. Holwerda\*

Het is tegenwoordig niet zo raar meer dat een astronoom nog nooit daadwerkelijk met een telescoop heeft waargenomen. Omgaan met een grote telescoop is een vak op zich geworden. Veel mensen vragen om waarnemingen en een paar maanden later krijgen ze de plaatjes of de spectra, en dan kan men aan de slag. Met ruimtetelescopen is het nog erger: daar kun je al helemaal niet meer bij!

Ik behoor dus tot de generatie astronomen die nooit een berg op hoefde. Het Space Telescope Science Institute zit vol mensen die veel ervaring hebben met databewerking, maar nog nooit een grote sterrenwacht van binnen hebben gezien. Toch hebben de meesten wel ergens een nacht een telescoop bediend.

Ik wilde altijd al eens mee om te zien hoe een echte waarneemnacht verloopt. Grijze & wijze collega's vertelden me al dat waarnemen meestal vijf uur verveling is, afgewisseld met zo'n twintig minuten dikke paniek. Ook kwamen de verhalen van thermische pakken en bittere nachtelijke kou boven. Heden ten dage was het allemaal stukken makkelijker in verwarmde controlekamers en met computerbesturing, zo werd mij verzekerd.

Toch klonk het erg boeiend en ook exotisch om te doen. Wellicht helpt het dat de meeste observatoria op verlaten locaties in een exotische omgeving staan: de Chileense woestijn, de top van een vulkaan op Hawaï of hartje Drenthe...

En deze januari was het zover! Ik mocht drie waarneemnachten in Arizona meemaken met een andere Nederlander hier, Roelof de Jong. Op het moment dat ik dit schrijf, heb nog geen idee wat mijn taak wordt (koffie zetten?), maar ik heb er zin in. Warme trui toch maar mee.

*(wordt vervolgd)*

\* Sterrenkundige Benne W. Holwerda is in 2005 gepromoveerd aan de Rijksuniversiteit Groningen. Hij werkt nu bij het Space Telescope Science Institute in Baltimore (VS) en zal op deze plaats met enige regelmaat over zijn astronomische belevenissen vertellen.

**KIJK**



**HUBBLE**